

Fra student til profesjonsutøver

Av Liv Ingrid Fjellanger, Sissel Halland, Maritha Berger Nylund, Annette K. Winje

© Av Liv Ingrid Fjellanger, Sissel Halland, Maritha Berger Nylund, Annette K. Winje

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett
Institutt for pedagogikk, religion og samfunnsfag.

Høgskulen på Vestlandet
2020

HVL-notat frå Høgskulen på Vestlandet nr. [nummer tildelt frå Biblioteket]

ISSN 2703-710X

ISBN 978-82-93677-28-4

Utgjevingar i serien vert publiserte under Creative Commons 4.0. og kan fritt distribuerast, remixast osv. så sant opphavspersonane vert krediterte etter opphavsrettslege reglar.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Sammendrag

Dette er en notat fra et FoU arbeid gjennomført av forskningsgruppen Barnehage og profesjonsutdanning sammen med tidligere HVL studenter ved barnehagelærerutdanningen. Målet med studien er å få innblikk i «nyutdannede» barnehagelæreres opplevelser av å ha vært studenter ved barnehagelærerutdanningen ved Høgskulen på Vestlandet (HVL), og hvordan de «nyutdannede» opplevde overgangen fra å være student til å fungere som utdannet profesjonsutøver. Vi ønsket å få innblikk i de «nyutdannedes» barnehagehverdag og samtidig få en tilbakemelding på hvordan studiet har preget dem i rollen som nåværende barnehagelærere. Dette er viktig informasjon med tanke på å finne koherensen mellom utdanning og barnehageprofesjon. Dette vil også kunne bidra til å utvikle barnehagelærerutdanningen og tette et eventuelt gap mellom utdanning og barnehage.

Emneord: Barnehagelærerutdanning, student, nyutdannet, profesjonsutøver

Forord

Dette notatet er et resultat både av et mangeårig FoU-arbeid og starten på noe nytt. Arbeidet er lokalisert ved barnehagelærerutdanningen Høyskolen på Vestlandet (HVL), campus Stord og notatets målgruppe er forskere og andre med tilhørighet i barnehagelærerutdanningen i Norge.

Prosjektgruppen tok utgangspunkt i den reviderte barnehagelærerutdanningen, jf. Forskrift og Nasjonale retningslinjer¹, og er også inspirert av rapportene fra Følgegruppen for BLU². Ved gi FoU-arbeidet tittelen Koherens i barnehage og profesjonsutdanning³, ble det satt søkelys på sentrale utfordringer ved barnehagelærerutdanningen som profesjonsutdanning. Gruppens første rapport, Profesjonssamtalens mange muligheter: En praksisnær aksjonsforskning i barnehagelærerutdanningen ved HVL Campus Stord⁴, undersøkte profesjonssamtalens rammer, innhold og form. Her deltok pedagogikklærere og studenter ved første trinn på barnehagelærerutdanningen. Det er publisert flere artikler samt vitenskapelige presentasjoner på bakgrunn av denne delen av FoU-arbeidet.

Målsettingen for FoU-arbeidet har vært og er stadig å bidra til en styrking av sammenhengen mellom utdanning og utøvelse av profesjonsrollen og å bidra til kompetanseutvikling i barnehage-lærerutdanningen. I tillegg ønsker gruppen å skape kunnskapsutvikling som styrker praksisfeltet og barnehagelærerutdanningen, og som fremmer barnehagelærerutdanningens innhold og kvalitet.

Prosjektgruppen har arbeidet med denne problematikken siden 2016/2017 og tatt aktivt del i FoU-arbeidet som involverer studenter og kollegaer. Metodologien er forankret i aksjonsforskning, der både observasjoner, intervjuer og dokumentasjon inngår. Gruppen viser pågangsmot og klokskap i arbeidet gjennom egen utprøving og analyser av det dokumenterte arbeidet.

I foreliggende notatet har prosjektgruppen undersøkt hvordan nyutdannede barnehagelærere opplever sammenhengen mellom utdanning og profesjonsutøvelse. Det går frem at de nyutdannede opplever at det er god sammenheng mellom utdanning og profesjonsutøvelse, men at det er ønske om mer pedagogikkundervisning. De nyutdannede rapporterer om aktiv bruk av styringsdokument i utdanningen, men at når de kommer ut i profesjonen, oppleves bruk av styringsdokument i profesjonsutøvelsen mer som en ensom aktivitet.

Stavanger, 26. oktober, 2020

Margrethe Jernes
Førsteamanuensis II ved HVL, Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett
Førsteamanuensis ved Uis, Institutt for Barnehagelærerutdanning

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-f-04-12/id706946/?id=706946>

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rapporter-fra-folgegruppen-for-barnehagelarerutdanningen/id2455013/>

³ <https://app.cristin.no/projects/show.jsf?id=649901>

⁴ <https://hvlopen.brage.unit.no/hvlopen-xmlui/handle/11250/2477553>

Innhold

<u>Sammendrag</u>	3
<u>Forord</u>	4
<u>Innhold</u>	5
<u>Innledning</u>	6
<u>Målet med forskningsprosjektet er:</u>	6
<u>Fra barnehagelærerstudent til profesjonsutøver</u>	8
<u>God kvalitet på undervisningen</u>	8
<u>Godt samarbeid med praksisfeltet</u>	8
<u>Sammenheng mellom utdanning, profesjonsutøvelse og praksisfeltet</u>	9
<u>Forskningsmetode</u>	11
<u>Semistrukturert intervju</u>	11
<u>Intervjuguide</u>	11
<u>Utvalg</u>	12
<u>Gjennomføring og data</u>	13
<u>Resultat</u>	14
<u>Funn 1: Det er god sammenheng mellom utdanning og profesjonsutøvelse</u> ...	14
<u>Funn 2: Barnehagelærerne ønsker mer pedagogikkundervisning.</u>	14
<u>Funn 3: Barnehagelærerne opplever aktiv bruk av styringsdokument i utdanningen, noe som impliserer aktiv, men ensom bruk av styringsdokument i profesjonsutøvelsen.</u>	14
<u>Implikasjoner</u>	15
<u>Litteratur</u>	17

Innledning

Barnehagelærerutdanningens samfunnsoppdrag er å tilby god kvalitet på undervisningen, ha et godt samarbeid med praksisfeltet og sikre en sammenheng mellom innholdet i barnehagelærerutdanningen og barnehagelærerprofesjonen som praksisfeltet er tjent med. Dette forankrer vi i Forskrift for rammeplan for barnehagelærerutdanning (2012) og i Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanningen (Kunnskapsdepartementet 2012; 2018). På bakgrunn av dette ble vårt forskningsspørsmål:

Hvordan opplever «nyutdannede» barnehagelærere sammenhengen mellom utdanning og profesjonsutøvelse?

Målet med studien er å få innblikk i «nyutdannede» barnehagelæreres opplevelser av å ha vært studenter ved barnehagelærerutdanningen ved Høgskulen på Vestlandet (HVL), og hvordan de «nyutdannede» opplevde overgangen fra å være student til å fungere som utdannet profesjonsutøver. Vi ønsket å få innblikk i de «nyutdannedes» barnehagehverdag og samtidig få en tilbakemelding på hvordan studiet har preget dem i rollen som nåværende barnehagelærere. Dette er viktig informasjon med tanke på å finne koherensen mellom utdanning og barnehageprofesjon. Dette vil også kunne bidra til å utvikle barnehagelærerutdanningen og tette et eventuelt gap mellom utdanning og barnehage.

Målet med forskningsprosjektet er:

- Å styrke sammenhengen mellom utdanning og utøvelse av profesjonsrollen
- Å bidra til kompetanseutvikling i barnehagelærerutdanningen
- Å skape kunnskapsutvikling som styrker praksisfeltet og barnehagelærerutdanningen
- Å fremme barnehagelærerutdanningens innhold og kvalitet

Dette notatet inneholder en redegjørelse for prosjektets oppstart, metoden vi har brukt og en førstegangsanalyse som vi har lagt frem på Norsk

barnehagekonferanse: *Å skape bærekraftige barnehager – perspektiver, muligheter og utfordringer* (Vedlegg 1) i regi av BarnKunne 30.09.2020. Avslutningsvis presenterer vi implikasjoner som kan være utgangspunkt for videre studier.

Fra barnehagelærerstudent til profesjonsutøver

Studenter som tar barnehagelærerutdanning, skal ifølge Kunnskapsdepartementet (2018) utvikle seg fra å være student til å bli en profesjonsutøver med barnehagefaglig handlings-kompetanse. Med dette som bakteppe er vi, som nevnt innledningsvis, i vår studie opptatt av disse tre tematikene:

1. Profesjonsutdanningen har et samfunnsoppdrag og skal tilby god kvalitet på undervisningen.
2. Godt samarbeid med praksisfeltet.
3. Sikre sammenheng mellom innholdet i barnehagelærerutdanningen, og en barnehagelærer-profesjon som praksisfeltet er tjent med.

God kvalitet på undervisningen

Profesjonsutdanningen (her barnehagelærerutdanningen) har et samfunnsoppdrag og skal tilby god kvalitet på undervisningen. Institusjonen vår skal forholde seg til forskrift om rammeplan og nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanningen. Retningslinjene utfyller forskriften og skal sikre en nasjonalt koordinert barnehagelærerutdanning som oppfyller kravene til kvalitet i utdanningen. Kvalitet er her forstått som utdanningsinstitusjonen sitt ansvar for å sikre at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med emneplanen for studiet (Forskrift om rammeplan for barnehagelæreutdanning, 2012; Kunnskapsdepartementet, 2018). Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT, 2019) viser til Lid, Glasser og Hamberg (2016, s. 21) som spesifiserer at «[u]tdanningens innhold er satt sammen slik at studenten får et læringsutbytte som er viktig for fremtidens deltakelse i arbeidslivet og livslang læring».

Godt samarbeid med praksisfeltet

Utdanningen skal integrere teori og praksis, faglig progresjon, gjennomgående profesjonsinnretting og forskningsforankring. Det skal være et forpliktende samspill mellom utdanningsinstitusjonen og praksisfeltet.

Utdanningsinstitusjonen og barnehagen er likeverdige læringsarenaer med et felles ansvar for innhold, kvalitet, progresjon og vurdering i praksis (Forskrift om rammeplan for barnehagelæreutdanning, 2012; Kunnskapsdepartementet, 2018). På bakgrunn av dette skal fagmiljøet som er tilknyttet studiet ha oppdatert og relevant kunnskap fra praksisfeltet. Dette kan ha betydning for den kontinuitet, sammenheng og progresjon som praksisstudiet skal bidra med. Kvalitetssikrede praksisopphold er blant faktor-ene som kan bidra til samarbeid og samspill mellom studieprogrammer og samfunns- og arbeidsliv. Her er det studentens deltagelse, ikke inntreden, i arbeidslivet som er i førersetet (NOKUT 2016).

Sammenheng mellom utdanning, profesjonsutøvelse og praksisfeltet

Utdanningen skal bygge på forskningsbasert kunnskap som et grunnlag for profesjonsutøvelse og kontinuerlig profesjonell utvikling, og bidra til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse. Barnehagelærerprofesjonen og barnehagen skal settes inn i en samfunnsmessig sammenheng, og utdanningen skal gi både et historisk, aktuelt og fremtidsrettet perspektiv på yrket og barnehagens rolle i utdanningsløpet. Å bli en barnehagelærer med alle de roller og ulike aspekter dette medfører, er en prosess som krever faglig kunnskap, analytisk refleksjon og praktisk erfaring (Forskrift om rammeplan for barnehagelæreutdanning, 2012; Kunnskapsdepartementet, 2018). For at arbeidslivstilpasningen skal være relevant for høyere utdanning må den, utover at arbeidslivet har behov for det, oppfylle to ytterligere kriterier: 1) bedre horisontal tilpasning hos kandidatene dvs. arbeidet studenter får, ligner mer på fagbakgrunnen de innehar, og 2) bedre vertikal tilpasning hos kandidatene dvs. arbeidet kandidaten gjør er bedre tilpasset til nivået på utdanningen den innehar (Grosemans, et al. 2017). Videre peker litteraturen på en mulig ytterligere forståelse av relevans: hvorvidt den 1) gir studenten mestring i de kunnskaper, ferdigheter og evner som skal til for å utføre en oppgave og 2) hvorvidt de er klare til å utøve den kompetansen til å løse en oppgave (Hawse & Wood 2019). Den første peker i retning av utdanningens tradisjonelle rolle, mens den andre peker i retning av praksis sitt bidrag til studentenes tilpasning til arbeidslivets behov (NOKUT 2019). Vi som utdannere

er opptatt av at studentene skal utdannes til arbeidslivets behov, men også til å kunne utøve press på bestående tradisjoner.

Forskningsmetode

Vi har brukt kvalitativt forskningsintervju som metode. Hensikten med det kvalitative forskningsintervjuet er å gripe intervjupersonenes livsverden. Fenomenologien vil derfor være relevant, fordi den avklarer forståelsesrammen i våre kvalitative forskningsintervju.

Semistrukturert intervju

Vi har brukt semistrukturert forskningsintervju som intervjuverktøy. Et semistrukturert forskningsintervju kjennetegnes ved at temaene er fastlagt på forhånd og utføres i overensstemmelse med en intervjuguide som gir mulighet for oppfølgingsspørsmål underveis (Thagaard, 2018; Kvale & Brinkmann, 2015). Forskeren søker gjennom intervjuet beskrivelser av de intervjuedes livsverdener, med hensikt å oppnå vitenskapelig kunnskap, basert på tolking og analyser av innholdet i det som kommer frem i intervjuet (Lund & Haugen, 2006). Forskeren påvirkes av dataene, men også av egne forkunnskaper (Brinkmann, 2014; Kvale & Brinkmann, 2015). Ut fra Gadammers (1960/2010) hermeneutiske perspektiver er ikke forforståelser en hindring for ny kunnskap, men en forutsetning for systematisk vitenskap. Vi har behandlet empirien og forstått den som deler og som helhet. I forskningsintervjuet registrerer og fortolker forskeren muntlig informasjon om deltakernes livserfaringer (Lund & Haugen, 2006).

Intervjuguide

Vi har brukt intervjuguide som verktøy i gjennomføringen av de semistrukturerte intervjuene (vedlegg 3), da dette er et fleksibelt og åpent verktøy når det gjelder endringer i rekkefølgen og formulering av spørsmål (Kvale & Brinkmann, 2015). Videre kan en i analyseprosessen lettere sammenligne forståelser og erfaringer innenfor ulike temaer (Thagaard, 2003). Intervjuguiden i denne studien ble utarbeidet med utgangspunkt i studiens problemstilling: Hvordan opplever «nyutdannede» barnehagelærere sammenhengen mellom utdanning og profesjonsutøvelse? og ble strukturert i henhold til tematikkene:

1. Student
2. Overgang
3. Profesjonsutøver
4. Fremtidens barnehagelærerutdanning. Rekonstruksjon/endring i studiet.

Det ble for hvert tema formulert flere spørsmål knyttet til barnehagelærernes opplevelser av å være student, overgang fra studentlivet til profesjonsutøver, hvordan det er å være profesjonsutøver og hva de tenker om fremtidens barnehagelærerutdanning. Vi har ikke hatt faste svarkategorier og deltakerne kunne svare med egne ord. Hensikten med intervjuguiden var å sørge for at alle temaene som var viktige for problemstillingen ble belyst og at alle informantene besvarte de samme spørsmålene. Når det oppsto uklarheter, stilte både intervjuer og informant oppklaringsspørsmål og videre oppfølgingsspørsmål. I enkelte intervju stilte også skribenten oppklarings- og oppfølgingsspørsmål.

Intervjuene ble utført digitalt gjennom Zoom, Skype, Face time og bruk av mobiltelefon. Vi gjorde ikke lydopptak av intervjuene. Det var en forsker som intervjuet og en som noterte det som ble sagt under intervjuene i samtid. Skribenten transkriberte intervjunotatene rett etter at intervjuene var tatt.

Utvalg

Ifølge Brinkmann (2014) er det å foretrekke færre intervju som er grundig analysert kontra mange intervju som er overfladisk utforsket. Thagaard (2003) hevder at omfanget av kvalitative utvalg i antall informanter ikke bør være større enn at det er mulig å gjennomføre vitenskapelige og grundige analyser, da prosessene tar tid og er ressurskrevende. Brinkmann (2014) hevder også at dersom forsker har gjort en nøye gjennomtenkning i utvelgelse av informanter, kan et lite antall intervju være nok til å besvare studiens forskningsspørsmål.

I denne studien har vi foretatt et strategisk utvalg av informanter. Strategisk utvelgelse baseres på at forsker velger personer som har kvalifikasjoner som er strategiske med tanke på å få svar på problemstilling (Lund & Haugen, 2006; Thagaard, 2003). Kvalifikasjonene og kriteriene for deltakelse i denne

studien var at informantene skulle ha gjennomført utdanningen på HVL og at alle informantene arbeidet i barnehagen. Dette ble vurdert som sentralt for å styrke empirien og for å få bredde i forskningen (Kvale & Brinkmann, 2015). Fremgangsmåten som ble benyttet for å rekruttere informanter til denne undersøkelsen var å komme i kontakt med barnehagelærere som innfridde disse kriteriene. I studien deltar 30 informanter som alle arbeider i barnehage. Informantene er i aldersspennet 22-55 år og alle har grunnutdanning som barnehagelærer fra HVL i tidsrommet 2014-2018, 2015-2018 og 2016-2019. Informasjonsskriv om studiens hensikt og tema ble tilsendt informantene på e-post (vedlegg 2).

Gjennomføring og data

Det var to som bidro som forskere i intervjuene, den ene samtalte med informanten og den andre noterte direkte fra muntlig tale til skriftspråk. Vi har vært fire forskere til sammen og alle forskerne har hatt rollen både som intervjuer og skribent. Etter intervjuet ble teksten transkribert og renskrevet og sendt til intervjuer, slik at intervjuer kunne tilføye ting som ikke ble fanget opp av skribenten. For å kunne anvende informasjonen på best mulig måte anbefaler Brinkmann (2014) at transkriberingen gjøres relativt raskt etter at intervjuene er gjennomført. Intervjuene utgjorde 137 sider datamateriell.

Resultat

Resultatene er basert på en førstegangsanalyse (Repstad, 2007; Thagaard, 2003) og viser at studentene opplever at:

Funn 1: Det er god sammenheng mellom utdanning og profesjonsutøvelse

I dette funnet legger vi at barnehagelærerne opplevde at utdanningen var oppdatert på teori, fag og nyere forskning. Studentutsagn: «Oppdaterte lærere», «Det er god relasjon mellom teori og praksis» og «De er best de timene der lærer trekker inn praksiseksempel» «HVL er ganske oppdatert, og det er balanse mellom teori og praksis» og «Ja, lærerne er faglig oppdatert». Vi finner også i denne kategorien at barnehagelærerne opplever at det er god sammenheng mellom utdanning og profesjonsutøvelse. De opplevde seg som utrustet for jobben som barnehagelærer/profesjonsutøver ved endt utdanning. Studentutsagn: «Jeg har tilstrekkelig kompetanse, men vil ta mer utdanning», «Jeg er utrustet i stor grad, og tok med meg verktøy fra utdanningen», «Ja, absolutt og jeg har flere knagger å henge teorien på» og «Jeg har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide som pedagogisk leder».

Funn 2: Barnehagelærerne ønsker mer pedagogikkundervisning.

Ca. 80 % svarer at de ønsker mer pedagogikkundervisning for å styrke profesjonsutøvelsen, spesielt knyttet til barn i vanskelige livssituasjoner, barn med nedsatt funksjonsevne og barn med atferd som voksne opplever utfordrer dem.

Funn 3: Barnehagelærerne opplever aktiv bruk av styringsdokument i utdanningen, noe som impliserer aktiv, men ensom bruk av styringsdokument i profesjonsutøvelsen.

Det er lite refleksjoner og felles bruk av rammeplan i leder- og kollegagruppen i barnehagen. Barnehagelærerne er enstemmig i at rammeplanen er brukt i utdanningen. Studentutsagn: «Ja, vi ble drillet. Jeg hadde full kontroll på rammeplanen da jeg kom ut», «Rammeplanen var en rød tråd gjennom alle årene», «Tror ikke jeg hadde en undervisning der ikke styringsdokumentene eller rammeplanen ble nevnt», «Styringsdokumentene var det første vi hadde om og de var med hele tiden. Vi brukte dem i alle oppgavene», men det kan likevel se ut som om det er mer varierende bruk av styringsdokument i barnehagen. Studentutsagn: «Jeg har mest kontroll på styringsdokumentene i min barnehage hvor jeg jobber», «Jeg vet ikke om alle i min barnehage vet hva rammeplanen er, utenom årsplanen», «Styringsdokumentene er brukt i månedsbrev og i årsplanarbeid, ellers ikke».

Implikasjoner

- Kan funn 1 i vår undersøkelse valideres av Forskrift om rammeplan for barnehage-lærerutdanning (2012), Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning (2012 & 2018) og NOKUT (2019)?
- Kan funn 2 i vår undersøkelse valideres av Gerd Sylvi Steinnes (2014) sine funn om en profesjon som står under press, og uttrykte diskurser om hva som er viktig kompetanse for å utføre pedagogiske oppgaver i barnehagen? De barnehagelærerne som ble intervjuet utdannet seg under Forskrift for rammeplanen for barnehagelærerutdanningen 2013. Denne la vekt på andre gjennomgående temaer enn det som foreligger nå i den nye rammeplanen for barnehagelærerutdanningen 2018. Her blir blant annet barn med spesielle behov for omsorg og oppfølging, barns livsmestring og helse nevnt som temaer som skal vektlegges og implementeres i utdanningens programplaner. Dette er også i tråd med NOU 2017:12 Svikt og svik. Kan dette ha betydning for etterspørselen av mer kunnskap om disse temaene eller kan det handle det om hvor barnehagene står i sitt arbeid og hvilke diskurser som preger barnehagekonteksten?
- Kan funn 3 i vår undersøkelse valideres av Liv Torunn Eik (2014) sine funn om mangel på gjensidige læreprosesser i barnehagen, og at det

pedagogiske arbeidet i liten grad blir reflektert og gjenstand for analyse og vurdering? Få faglige drøftinger med kollegaer i barnehagen begrenser muligheter for læring.

I praksis kan dette bety at vi må korrigere og styrke barnehagelærerutdanningen og pedagogikkundervisningen spesielt knyttet til barn i vanskelige livssituasjoner, barn med nedsatt funksjonsevne og barn med adferd som utfordrer voksne. Dette er et avvik fra nasjonale retningslinjer hvor det står at temaet barn med spesielle behov for omsorg og oppfølging er et tema som skal vektlegges (Kunnskapsdepartementet, 2018).

Litteratur

- Brinkmann, S. (2014). *InterViews. Learning the craft of qualitative research interviewing*. SAGE Publications Inc.
- Eik, L.T. (2014). Ny i profesjonen. En observasjons- og intervjustudie av førskolelæreres videre kvalifisering det første året i yrket. Doktoravhandling. Universitetet i Oslo.
- Gadamer, H.G. (2010). *Sannhet og metode: Grunntrekk i en filosofisk hermeneutikk*. Oslo: Pax Forlag.
- Grosemans, I., Coertjens, L. og Kyndt, E. (2017). Exploring learning and fit in the transition from higher education to the labour market: A systematic review. *Educational Research Review*. Vol.21: 67-84.
- Hawse, S. & Wood, L.N. (2019). Designing workplace induction programs to support the transition of new career engineers to practice. *Higher Education, Skills and Work-Based Learning*. Vol 9, no. 1: 18-29.
- Kunnskapsdepartementet (2012a). Forskrift om rammeplan for barnehagelæreutdanning. (LOV-2005-04-01-15§3-2)
Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-06-04-475>
- Kunnskapsdepartementet (2012b). Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanningen.
Hentet fra: https://www.uhr.no/_f/p1/i4c1137da-08ba-42a7-84ed-7b2154af9c57/nasjonale_retningslinjer_barnehagelaererutdanning.pdf
- Kunnskapsdepartementet (2018). Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanningen. Hentet fra: https://www.uhr.no/_f/p1/i8dd41933-bff1-433c-a82c-2110165de29d/barnehagelarerutdanning-blu-nasjonale-retningslinjer.pdf
- Lund, T. og Haugen, R. (2006). *Forskningsprosessen*. Unipub.forlag.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju*. Gyldendal Akademisk.
- Lid, S. E., Glasser, R. og Hamberg, S. (2016). Hva vet vi om kvalitet? NOKUTs utredninger og analyser. Rapportnummer 2016-3. Hentet fra https://www.nokut.no/contentassets/9989482e51f1473786a8037c4b71b46d/glasser_hamberg_lid_hva_vet_vi_om_kvalitet_3-2016.pdf
- NOU 2017:12. Svikt og svik. Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/a44ef6e251cd443396588483e97402ab/no/pdfs/nou20172017001200oddpdfs.pdf>
- Repstad, P. (2007). *Mellom nærhet og distanse. Kvalitative metoder i samfunnsfag*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Steinnes, G.S. (2014). Profesjonalitet under press? Ein studie av førskulelærarar si meistring av rolla Iys av kvalifiseringa til yrket og arbeidsdelinga med assistentane. Doktoravhandling. Oslo: Høgskolen I Oslo og Akershus.
- Thagaard, T. (2003). *Systematikk og innlevelse: en innføring i kvalitativ metode*. Bergen: Fagbokforlaget.

Litteratur

[litteraturliste, bruk stilen Litteraturliste, eks:]

Brock, Gerald W (1994): Telecommunication Policy for the Information Age. From Monopoly to Competition, Cambridge Massachusetts: Harvard University Press

Borton, J. & Clay, E. (1986): "The African Food Crisis of 1982-1986", Disasters, Vol. 10: 258-72.

Blix, G., Hofvander, Y., & Vahiquist, B. (eds.) (1971): Famine: A Symposium Dealing with Nutrition and Relief Operations in Times of Disaster. Uppasala: Almquist & Wiksell / Swedish Nutrition Foundation.